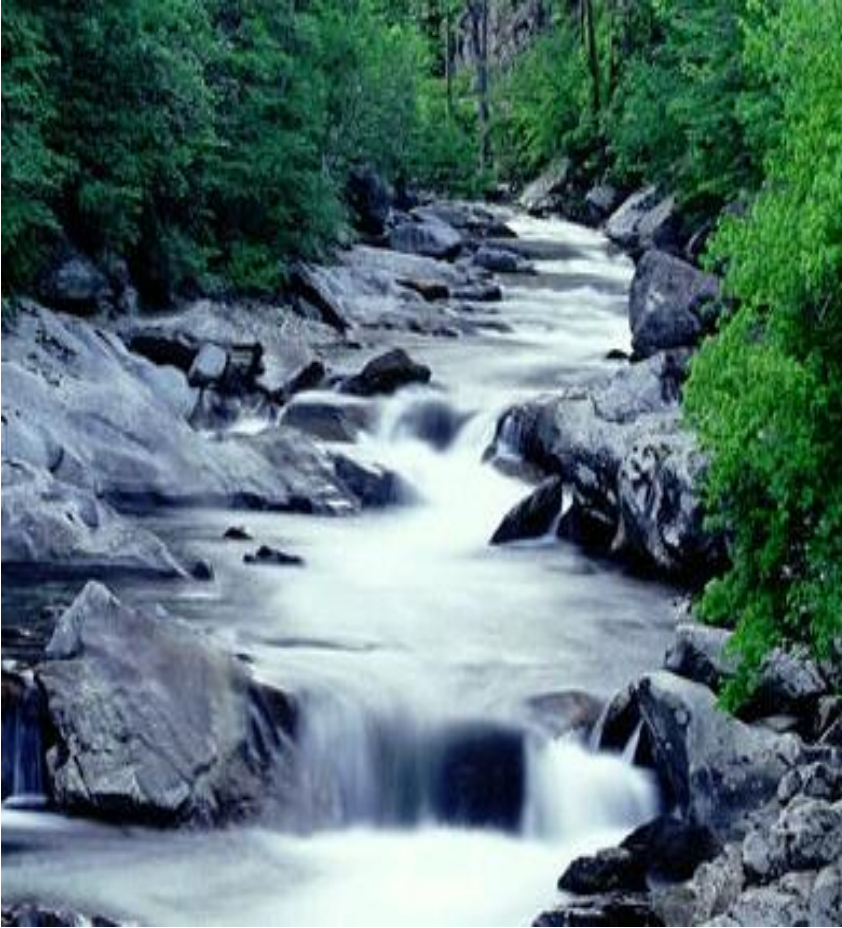
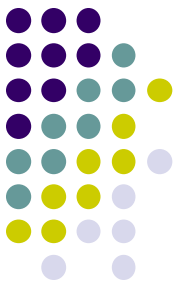
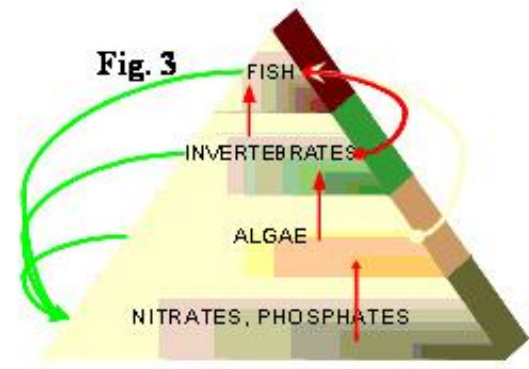
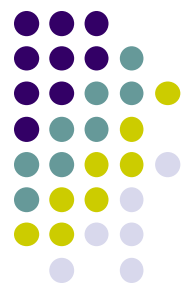
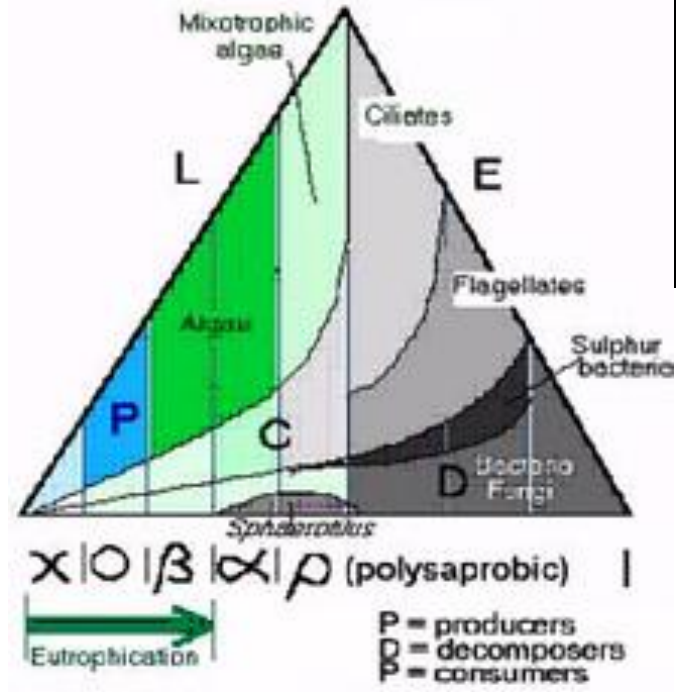

TROFIJA-SAPROBIJA

- Trofija ir autotrofo organismu biomasa un tās aprites intensitāte
- Trofija raksturo kādas autotrofās populācijas spēju organiskās vielas jaunveidošanā un tā ir atkarīga no ekosistēmas apgādes ar organiskajām vielām

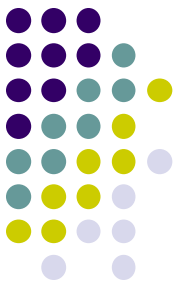
Fig. 3 - Trophic pyramid
In aquatic eco systems the algae, as primary producers, bring carbon into the food chain by fixating energy from the sun and release oxygen into the water body

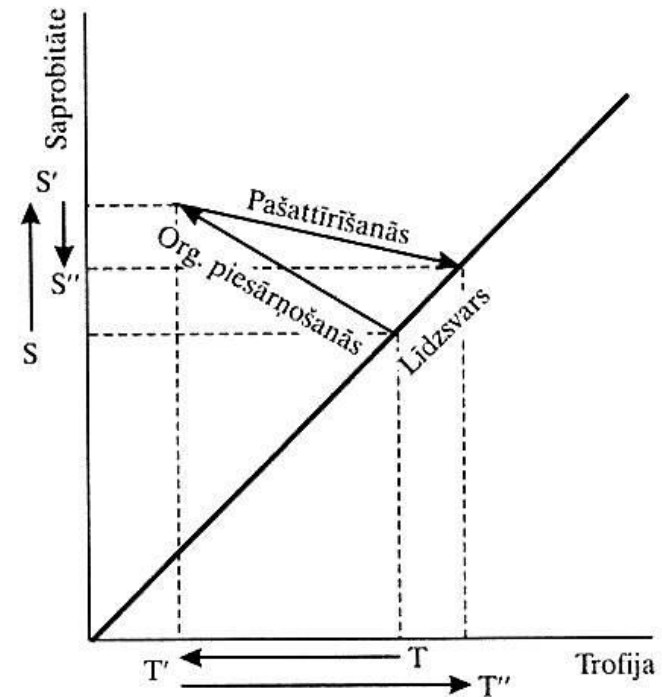
- **Saprobija raksturo heterotrofas populācijas spēju organiskās vielas noārdīšanā**
- Destruenti – organismi, kuri noārda un mineralizē nedzīvu organisko vielu - oglekļheterotrofi
- Producenti – kuri no ūdenī izšķīdušās neorganiskās vielas gaismas enerģijas biofiksācijas gaitā veido pirmprodukciju – oglekļautotrofi organismi, kas spēj tieši asimilēt CO_2 kā oglekļa avotu
- Konsumenti – enerģiju iegūst noārdot organisko - dzīvo matēriju – oglekļheterotrofi – iegūst oglekli no organiskām vielām

Bioloģiskās pašattīrīšanās būtība

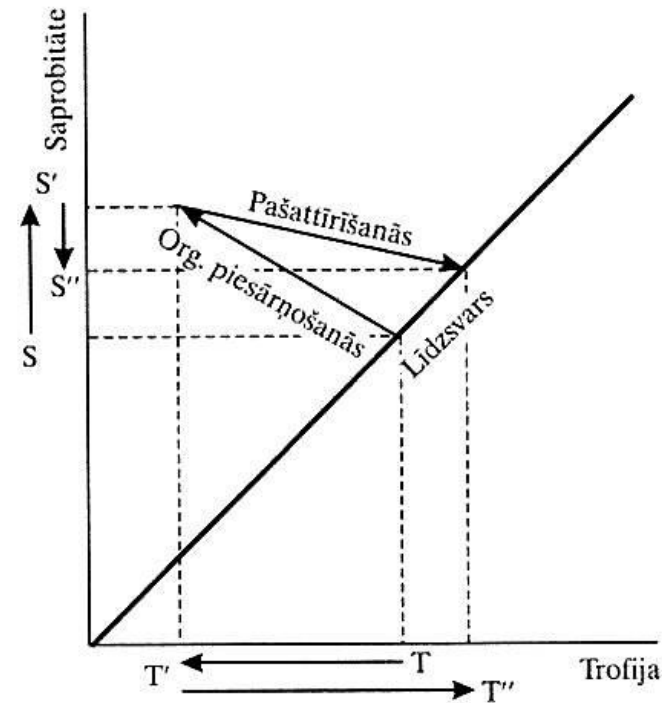
- Mikroorganismi, ūdens dzīvnieki un augi noārda, patērē, mineralizē, iekļauj savā biomasā ūdenī ievadītās organiskās vielas;
- Katrā pārejā no viena barošanās līmeņa uz augstāku – no producentiem uz herbivorajiem konsumentiem (aļģes patērē vēžveidīgie filtrētāji) – vēžveidīgo biomasā uzkrājas mazāk kā 10% no aļģu biomasas, pārējie 90% tiek patērēti vielu maiņas procesos – ”slapjā sadedzināšana”

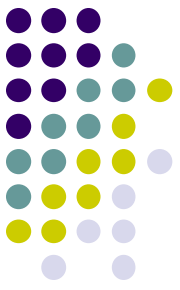
53. att. Attiecības starp trofiju un saprobietāti upēs (pēc Schwoerbel 1993).

- Piesārņojot upi ar notekūdeņiem saprobība pieaug no S uz S^1 , trofija samazinās no T uz T^1 ;
- Bioloģiskās pašattīršanās gaitā abi lielumi atgriežas stāvokļos S^2 un T^2 ;
- Tas nozīmē, ka trofija sākotnējā stāvoklī neatgriežas;
- Bet kļūst par vienu pakāpi augstāka par sākotnējo – ūdens kļuvis produktīvāks.

53. att. Attiecības starp trofiju un saprobītāti upēs (pēc Schwoerbel 1993).

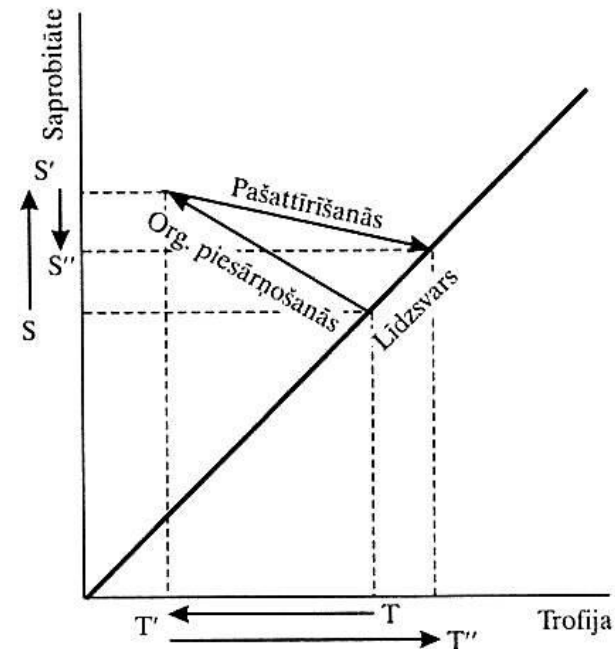

- Saprobija neatgriežas sākotnējā fona stāvoklī un paliek par vienu pakāpi zemāka;
- Ūdens kļuvis par vienu pakāpi tīrāks;
- Līdzsvars starp trofiju un saprobiju nostabilizējas jaunā stāvoklī, kaut arī līdzsvaru tendence neizmainās;

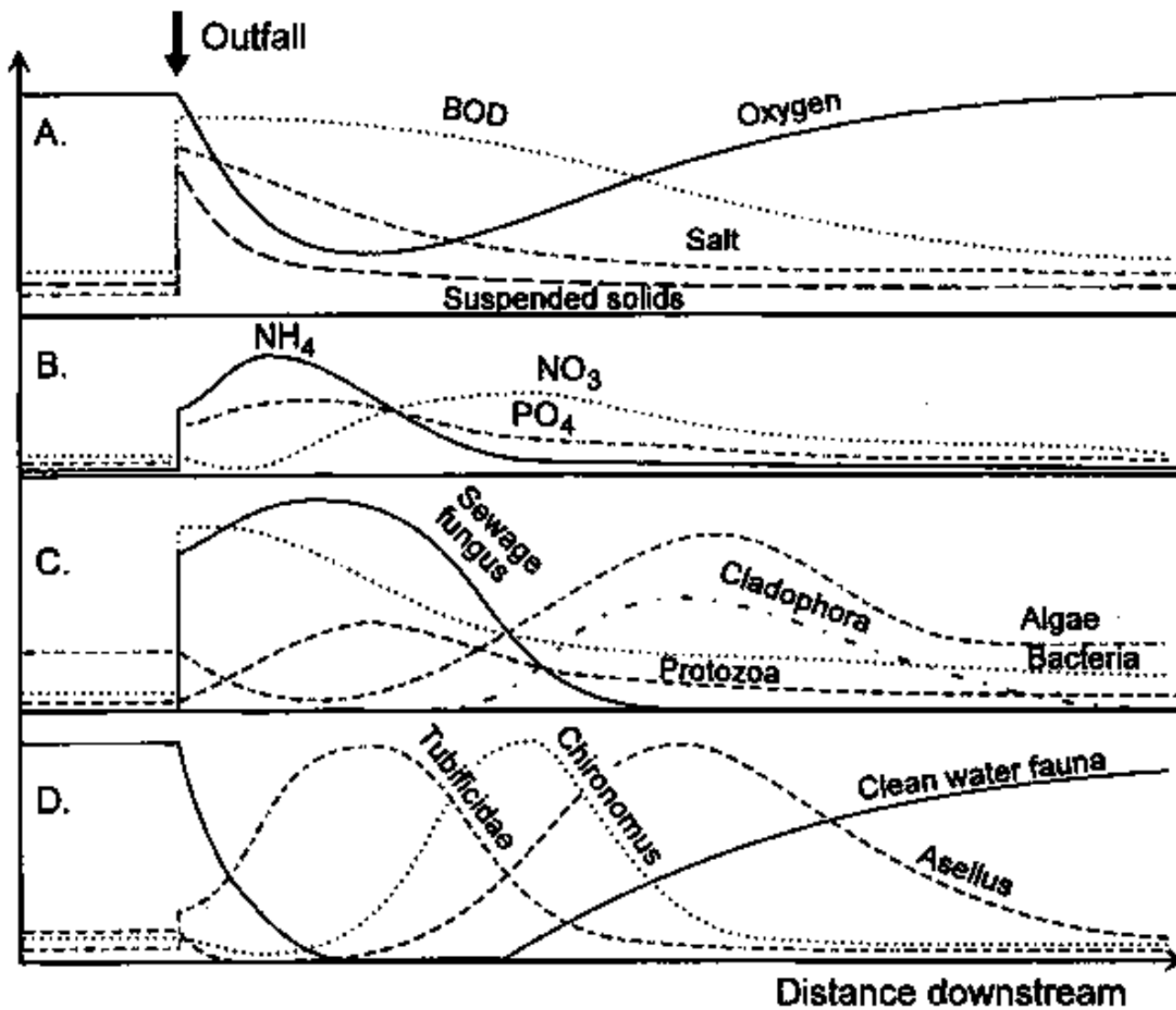
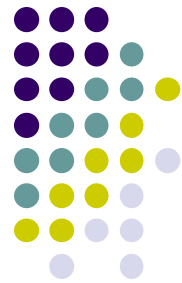
SECINĀJUMS:

Piesārņojot ūdeņus, tie bioloģiskās pašattīršanās gaitā sākotnējo stāvokli nekad nesasniedz;

Lai to sasniegtu ir jāpievada papildu enerģija (mehāniska, ķīmiska, bioloģiska attīrīšana)

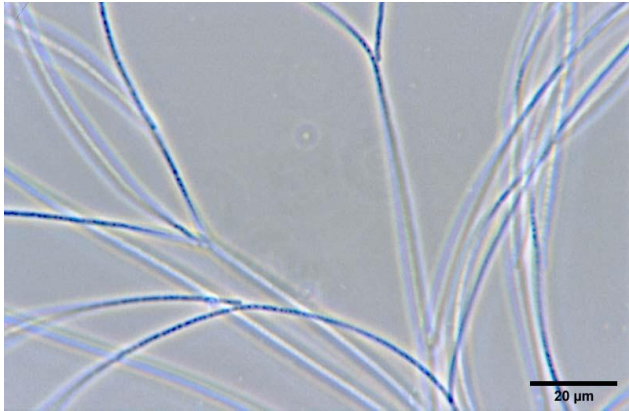

53. att. Attiecības starp trofiju un saprobietāti upēs (pēc Schwoerbel 1993).

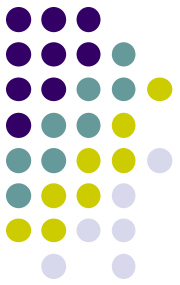

Sphaerotilus natans

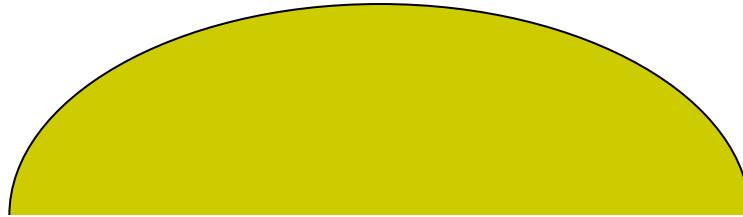
<http://www.zerberus-online.de/>

http://portal.cemu.kiev.ua/waters/surface_waters_home_en.htm

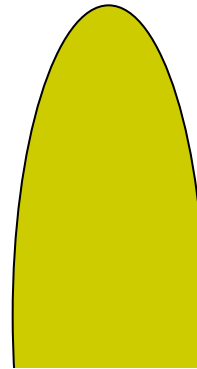

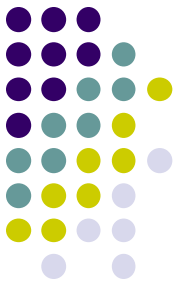
Tolerance Range

- Euryoecious

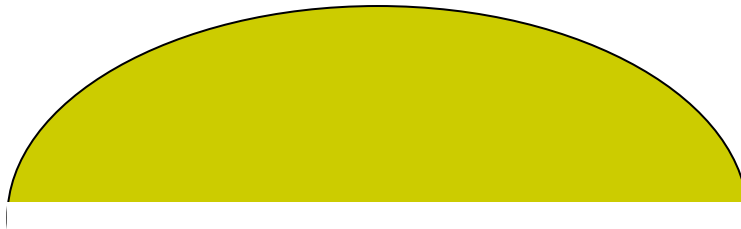
- Stenoecious

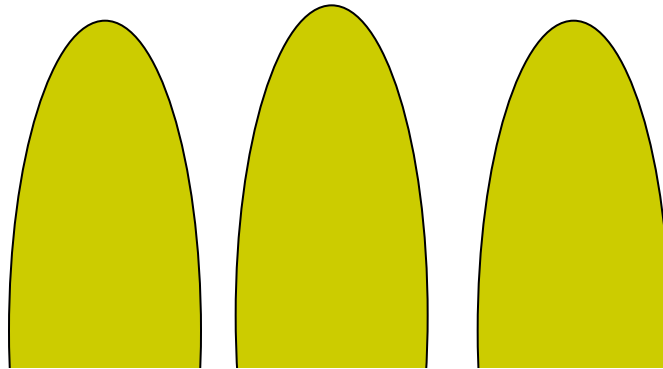

Tolerance Range

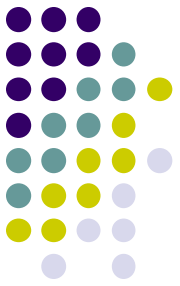
- Euryoecious

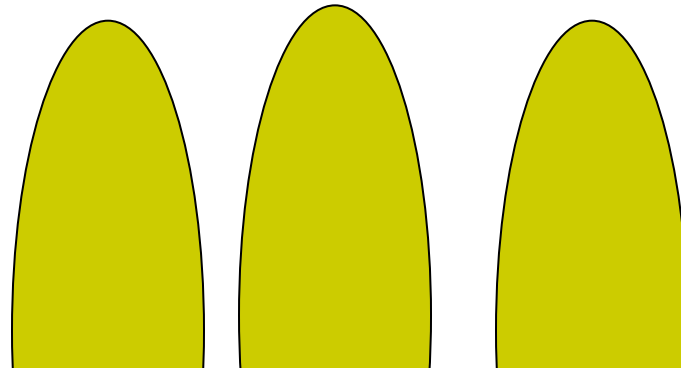
- Stenoecious

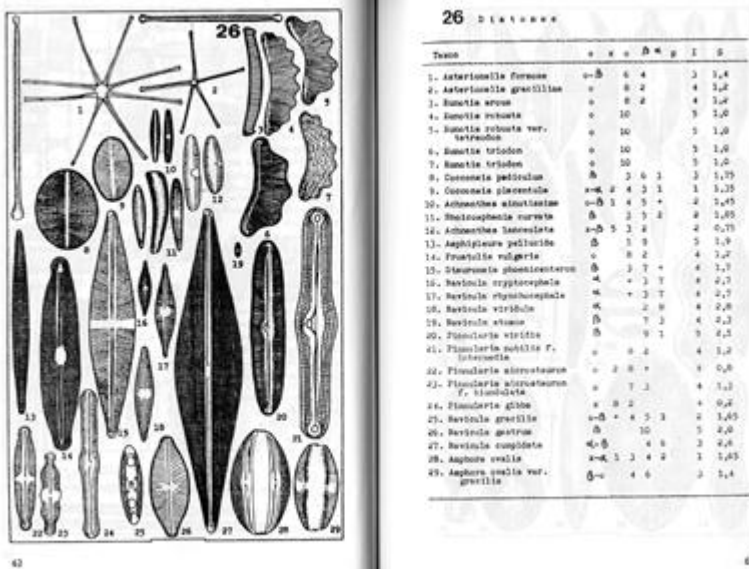
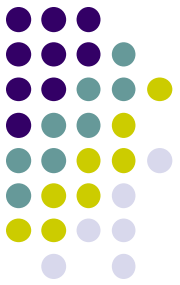
Bezmugurkaulnieki un kramaļģes kā bioindikātori

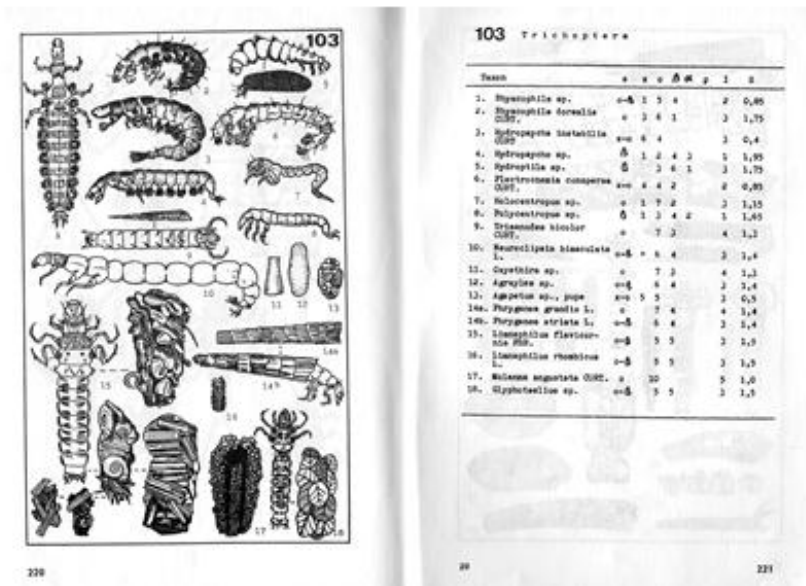
- Stenoecious

Labākie bioindikātori – kramaļģes un bezmugurkaulnieki

Kramaļģes – saprobitātes bioindikatori

Bezmugurkaulnieki - saprobitātes bioindikatori